



Hoogheemraadschap van  
Schieland en de Krimpenerwaard

Aan de leden van de  
verenigde vergadering

V.V:	26 november 2008	Datum	28 oktober 2008
Agendapuntnr.	7.14	Bijlagen	2 stuks
Onderwerp	Kredietaanvraag Informatievoorziening en Automatisering		

## **1. Inleiding**

Voor u ligt een investeringsbeslissing volgend uit het huidige informatieplan. Deze investeringsbeslissing is voorbereid door de organisatie. Hiervoor heeft de afdeling I&A in samenspraak met betrokken afdelingen en directie een investeringsvoorstel opgesteld.

Het informatieplan schetst de visie en de uitgangspunten op het gebied van de geautomatiseerde informatievoorziening met een daaruit volgend projectenplan I&A. Het huidige informatieplan is in 2006 door uw vergadering vastgesteld. Voortvloeiend uit dat plan ligt voor de uitvoering van projecten eenmaal per jaar een investeringsbeslissing voor.

Volgens eerdere berichtgevingen aan uw vergadering zou eind 2008 een nieuw informatieplan aan uw vergadering worden voorgelegd. Gezien het feit dat een aantal interessante externe en interne plannen nog in een voorbereidingsfase zit is er de voorkeur aan gegeven het nieuwe informatieplan uit te stellen tot voorjaar 2009. Het streven is om op die wijze het nieuwe informatieplan optimaal af te stemmen met die plannen en ontwikkelingen. In paragraaf 3.2 worden deze plannen en ontwikkelingen verder toegelicht.

## **2. Voorstel**

Wij stellen u voor om, in lijn met het huidige informatiebeleidsplan en het meerjaren investeringsprogramma, een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 570.000,-.

## **3. Achtergrondinformatie**

### **3.1 Korte terugblik**

Het jaar 2004 was een jaar van voorbereiding en overgang van de bestaande organisaties Schieland, Krimpenerwaard en het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden naar het nieuwe fusiewaterschap per 1 januari 2005. Op het gebied van de informatisering en de automatisering betekende dit dat in 2004, na het opstellen van een I&A fusieplan, de gegevensbestanden en de geautomatiseerde gegevensverwerking voor het nieuwe waterschap zijn voorbereid op de samenvoeging.

In 2005 werd naast het verder in goede banen leiden van de samenvoeging van bestaande automatiseringsvoorzieningen tevens projecten opgestart om de toekomstige informatievoorziening voor onze nieuwe organisatie verder te ontwikkelen. Uw vergadering stelde daarvoor een investeringskrediet van € 670.000,- beschikbaar.

In 2006 is een nieuw informatieplan 2006-2007 door uw vergadering vastgesteld. Vanwege de veranderingen waarvan op dat moment de concrete invulling en consequenties nog onvoldoende duidelijk waren is ervoor gekozen om het informatieplan voor een duur van 2 jaar op te stellen, wat korter is dan de gebruikelijke 4 jaar. De totale investering van het informatieplan 2006-2007 werd geraamd op € 1.500.000,-.

Voor de uitvoering van het informatieplan heeft uw vergadering voor jaarschijf 2006 en 2007 investeringskredieten gevoteerd van respectievelijk € 1.025.000,- en € 475.000,-. Voor de uitvoering van projecten in 2008 heeft uw vergadering een investeringskrediet van € 1.130.000,- gevoteerd.

### **3.2 Plannen en ontwikkelingen**

#### Elektronische overheid

Het nationaal programma 'Andere Overheid' is gericht op het verbeteren van de publieke dienstverlening van overheidsinstanties zowel in de keten, onderling als individueel. Het programma is in 2003 van start gegaan en vorig jaar als programma gestopt. De voortgang van de thema's van het programma (het streven naar een krachtige overheid en betere dienstverlening) zijn ondergebracht bij het Centrum voor Good Governance

Het meest actuele onderdeel van het programma is op dit moment de stroomlijning van basisgegevens. Daarbij dient iedere overheid burgers en bedrijven éénduidig te kennen waardoor burgers en bedrijven gegevens slechts éénmaal hoeven aan te leveren. Voor de stroomlijning van deze basisgegevens heeft de overheid daarom het stelsel van registraties (authentieke registraties) bedacht waarin alle gegevens zitten die voor overheidsorganisaties belangrijk zijn. Op deze wijze zal binnen de overheid een gezamenlijke (elektronische) dienstverlening ontstaan waarbij het principe van 'eenmalige aanlevering' en 'meervoudig gebruik' centraal staat. Onder authentieke registraties wordt concreet verstaan de daartoe aangewezen of te ontwikkelen basisgegevensbestanden, die voor de gehele openbare sector fungeren als unieke, verplichte bron van gegevens en die daartoe voldoen aan gezamenlijk vastgestelde, hoge eisen ten aanzien van betrouwbaarheid en standaardisatie. Op dit moment zijn er 10 authentieke registraties aangewezen; burgers, bedrijven, percelen, adressen, gebouwen, grondgebruik, handelregister, inkomen en loon, uitkering en dienstverbanden en kentekens.

Om authentieke registraties in Nederland te realiseren is wet- en regelgeving nodig. In de ontwikkeling van deze wetgeving is vertraging ontstaan, waardoor deze wetgeving niet volgens planning m.i.v. 2007 in werking is getreden. Met als gevolg dat ook de invoering van het burgerservicenummer is vertraging heeft opgelopen. De nieuwe wet zal niet al te lang op zich laten wachten zodat de consequenties daarvan in 2008 in het nieuwe informatiebeleidsplan kunnen meegenomen. Als voorbereiding op de komst van de authentieke registraties hebben wij alle informatiesystemen wel aangepast op het gebruik van het Burgerservicenummer.

Inmiddels heeft de Eerste Kamer de 'Wet voor de basisregistraties voor adressen en gebouwen (BAG)' op 22 januari 2008 aangenomen. VROM verwerkt op dit moment de grondslagen in een Algemene Maatregel van Bestuur en een ministeriele regeling. Op 1 juli 2009 treden die in werking.

## Het Waterschapshuis

Op grond van het streven naar een 'Andere overheid' zijn de waterschappen tot de overtuiging gekomen, dat er veel dient te gebeuren.

Vanuit dat bewustzijn hebben de Unie van Waterschappen en de waterschapsdirecties in 2004 het initiatief genomen om te komen tot intensievere samenwerking. Hiervoor hebben alle waterschappen een protocol ondertekend op basis waarvan de stichting "Het Waterschapshuis" is opgericht. Het Waterschapshuis heeft als doelstelling het, in samenwerking, realiseren van ICT oplossingen voor en door de waterschappen. Het Waterschapshuis wil daarmee de kwaliteit en de kwantiteit van ICT diensten en de innovatieve slagkracht voor waterschappen vergroten op dat gebied. Hierdoor willen zij de efficiëntie en de onafhankelijkheid van leveranciers vergroten en daarmee ook kosten gaan besparen in de toekomst.

Begin dit jaar heeft het Waterschapshuis een strategienota opgesteld. Kort voor de zomer is gestart met het opstellen van een uitvoeringsplan van deze strategienota, de zogenaamde Roadmap. De strategienota (het wat) en de Roadmap (het hoe) biedt belangrijke aanknopingspunten voor de ontwikkeling van de informatievoorziening bij waterschappen. De daarin genoemde doelstellingen zullen niet worden gerealiseerd als de plannen van de informatievoorziening en ICT bij de waterschappen hier niet op gaan aansluiten. De uitwerking van de Roadmap is nog onvoldoende om afgewogen keuzes te maken voor de planning van de informatievoorziening en de benodigde ICT voorzieningen binnen onze organisatie. Door het nieuwe informatieplan niet nu maar 1<sup>e</sup> helft 2009 op te stellen verwachten wij het informatieplan optimaal op de plannen van het Waterschapshuis te kunnen afstemmen.

In *bijlage 1* is de huidige stand van zaken m.b.t. Het Waterschapshuis weergegeven.

## Interne ontwikkelingen

Na de periode van de fusie en de reorganisatie naar het directiemodel is een aantal fundamenten gelegd voor de verdere ontwikkeling van onze organisatie. Vervolgens is een strategienota opgesteld, directiemodel ingevoerd en de organisatie ontwikkeling in gang gezet. Voor de zomer is gestart met het opstellen van een nieuwe waterbeheersplan en de doorvertaling van de strategienota naar concrete doelstellingen. Ook hiervoor geldt dat de plannen voor de informatievoorziening en de ICT hier goed naadloos op behoren aan te sluiten. Door het nieuwe informatieplan niet nu maar 1<sup>e</sup> helft 2009 op te stellen verwachten wij de vereiste afstemming te kunnen realiseren.

### **3.3 Stand van zaken huidige informatiebeleidsplan**

Onze visie van integrale informatievoorziening uit het huidige informatieplan heeft nog niet aan betekenis ingeboet. Zowel ontwikkelingen in de informatietechnologie, overheidsprogramma "Andere Overheid" en Het Waterschapshuis bieden mogelijkheden om deze visie in de vorm van concrete voorzieningen verder te realiseren.

Ter verbetering en ondersteuning van de primaire processen zijn nieuwe informatiesystemen in gebruik genomen. Voor watersysteembeheer is dit een informatiesysteem voor het opstellen en beheren van de legger en het beheerregister. Voor zuiveringenbeheer is het een informatiesysteem voor het registreren en beheren van leidingen informatie en de slibverwerking. En ook voor vergunningverlening, handhaving en schouwvoering zijn nieuwe informatiesystemen in gebruik genomen.

Ter verbetering en ondersteuning van de algemene en financiële bedrijfsvoering zijn enkele informatiesystemen vervangen; voor de belastingheffing is het invorderings- en debiteurenbewaking systeem door een integraal informatiesysteem vervangen en voor de financiële bedrijfsvoering is in samenwerking met het hoogheemraadschap van Delfland een nieuw informatiesysteem geselecteerd. Het geselecteerde informatiesysteem heeft meer mogelijkheden dan alléén de financiële bedrijfsvoering en kan ook functionaliteit bieden ter ondersteuning van andere processen van de bedrijfsvoering. De invoering van het nieuwe financiële informatiesysteem is gepland op 1 januari 2009.

Verouderde computers en datacommunicatievoorzieningen zijn deels vervangen, verwerking- en opslagcapaciteit is uitgebreid en de beschikbaarheid van systemen is verbeterd.

In *bijlage 2* is een overzicht weergegeven met de financiële planning, uitgaven en status van de actuele projecten.

## **4. Motivering investering**

### **4.1 Doorontwikkelen van E-formulieren en webtoepassingen**

Het Waterschapshuis biedt waterschapsbrede webtoepassingen als WaterNet en het Waterschapsloket. Binnen deze webtoepassingen zijn E-formulieren beschikbaar voor interactief gebruik door burgers en bedrijven. Jaarlijks zal het Waterschapshuis in samenwerking met de waterschappen de webtoepassingen en de E-formulieren verder doorontwikkelen en uitbreiden (w.o. het WION-portaal t.b.v. leidingeninformatie). Daarnaast zullen ook eigen toepassingen worden toegevoegd aan de website.

Investering 2009	€ 25.000
Mutatie exploitatielasten na 2009	+ € 2.500

De genoemde investering wordt aangewend voor de bijdrage aan de genoemde ontwikkelingen en kosten voor de implementatie ervan. De exploitatielasten nemen in 2010 toe door de uit de investering voortvloeiende licentie- of onderhoudsverplichting.

### **4.2 Invoeren van nieuwe Oracle applicatiesoftware**

In 2006 hebben de directeuren van de waterschappen het initiatief genomen om gezamenlijk in samenwerking met het Waterschapshuis een basisregistratiesysteem en een belastingheffingsysteem voor de waterschappen te gaan realiseren. Het beoogde basisregistratiesysteem zal ook voor onze organisatie een belangrijke pijler gaan vormen in de interne informatievoorziening en de uitwisseling van gegevens met andere overheden. De ontwikkeling van een nieuw belastingheffingsysteem is noodzakelijk door de wijzigingen ten gevolge van de waterschapswet en de daaruit voortvloeiende veranderingen op het gebied van de belastingheffing.

Beide informatiesystemen maken gebruik van een nieuwe generatie applicatiesoftware. Om investeringen en kosten van deze software te drukken hebben de waterschappen gezamenlijk, via een raamcontract, de benodigde licenties door het Waterschapshuis laten inkopen bij de leverancier (Oracle). Uw vergadering is juni jl. geïnformeerd over de totstandkoming van deze deal.

De onderstaande investering betreft de aanschaf en inrichting van Oracle applicatiesoftware ten behoeve van het basisregistratiesysteem. Investerings voor applicatiesoftware ten behoeve van het belastingsysteem volgen in 2010 of later.

Investering 2009	€ 50.000
Mutatie exploitatielasten na 2009	+ € 10.000

De genoemde investering wordt aangewend voor aankoop en inrichting van de software. De exploitatielasten nemen na 2009 toe door de jaarlijks verschuldigde licentie-, support- en onderhoudskosten.

### 4.3 Invoeren archivering agenda- en Email gegevens

In het kader van de verantwoording van declaraties en rittenadministraties verplicht de Belastingdienst ons om agendagegevens, vastgelegd in ons Email- en agendasysteem, gedurende 7 jaar te bewaren. Indien wij hier niet aan kunnen voldoen kan de Belastingdienst naheffingen en boetes opleggen. Om ons tegen deze situatie in te dekken is een oplossing nodig die ervoor zorgt dat agendagegevens op een betrouwbare wijze beschikbaar kunnen worden gesteld. Ook de bewaarplicht van Email (m.i.v. 2010) maakt onderdeel uit van de fiscale regelgeving.

Investering 2009	€ 35.000
Mutatie exploitatielasten na 2009	+ € 4.000

De genoemde investering wordt aangewend voor de aankoop en inrichting van de programmatuur. De exploitatielasten nemen na 2009 toe door de jaarlijks verschuldigde licentie-, support- en onderhoudskosten.

### 4.4 Uitvoeren maatregelen informatiebeveiligingsbeleid - fase 1

In 2007 is onze organisatie in samenwerking met HH van Delfland gestart met het opstellen van een informatiebeveiligingsbeleid en een maatregelenprogramma. Beide producten zijn gerealiseerd en ambtelijk vastgesteld.

Het initiatief is ingegeven van het voorschrift Informatiebeveiliging Rijksinstelling (VIR) waar alle overheden vanaf 2010 aan dienen te voldoen. Om te komen tot het informatie beveiligingsbeleid zijn wij uitgegaan van NEN 27002, die de ruimte laat de vereiste beveiligingsmaatregelen op maat toe te passen. De audit-voorwaarde hierbij is "pas toe of verklaar". Dit betekent dat de aangepaste of toegevoegde maatregelen gefundeerd dienen te zijn in formele documenten, zoals het informatie beveiligingsbeleid en het daaruit voortvloeiende maatregelenprogramma.

Informatiebeveiliging streeft niet naar absolute veiligheid. Het streven is, de bedrijfsdoelen door middel van goede organisatorische procedures en technische voorzieningen te realiseren waarbij er door de verantwoordelijke partijen een bewuste afweging is gemaakt aangaande het bedrijfsbelang en de noodzakelijke informatiebeveiligingsmaatregelen. Informatiebeveiliging heeft organisatiebrede impact en is van invloed op alle ICT gerelateerde zaken, nu en in de toekomst.

Investering 2009	€ 50.000
Mutatie exploitatielasten na 2009	+ € 5.000

De genoemde investering wordt aangewend om de eerste reeks maatregelen te kunnen gaan treffen. De overige maatregelen zullen worden meegenomen in het nieuwe informatieplan. De exploitatielasten nemen na 2009 toe door het jaarlijks uitvoeren van audit- en testprocedures.

#### 4.5 Uitbreiden en vervangen van huidige systemen

Om te anticiperen op zowel groei en als nieuwe mogelijkheden dienen huidige systemen deels te worden vervangen en/of te worden uitgebreid. Nieuwe technieken bieden de mogelijkheid om de beschikbare computerapparatuur beter te benutten.

Door het treffen van technische maatregelen is het streven de betrouwbaarheid, beschikbaarheid en integriteit van de informatie te waarborgen en daar waar mogelijk te verbeteren. Bestaande computer- en dataopslagsystemen zullen hiervoor worden vervangen en uitgebreid.

Een groot deel van de netwerkvoorzieningen zijn van een traditionele soort en ondersteunen nieuwe technologieën (draadloze toepassingen en combinatie spraak/data) onvoldoende. Om ons voor te bereiden op het gebruik van de nieuwe mogelijkheden zullen we deze voorzieningen stapsgewijs vervangen.

Op dit moment beschikken wij niet over een uitwijk- of backupcentrum. In geval van calamiteiten zal in de huidige situatie een lange hersteltijd nodig zijn om computersystemen en applicaties weer operationeel te krijgen. De samenwerking met HH van Delfland biedt mogelijkheden om deze situatie te verbeteren. Door computersystemen te plaatsten in het rekencentrum van Delfland is het mogelijk om een backupsysteem te realiseren. In geval van storingen en calamiteiten kan zonder tijdverlies de geautomatiseerde verwerking voortgezet worden.

De datacommunicatie tussen onze computersystemen en de buitenwereld verloopt via een eenvoudige toegangsstraat van technische voorzieningen. Indien er een storing voordoet aan één van deze technische voorzieningen is datacommunicatie niet of beperkt mogelijk. Gezien het groter wordende belang van de beschikbaarheid van onze systemen vormt dit steeds vaker een knelpunt. Het voorstel is om deze eenvoudige toegangsstraat dubbel te gaan uitvoeren. De beschikbaarheid is dan gegarandeerd.

Investering 2009	410.000
Mutatie exploitatielasten na 2009	+27.000

De genoemde investering wordt aangewend voor het uitbreiden en vervangen van computersystemen, dataopslagsystemen en netwerkvoorzieningen en het treffen van technische maatregelen. De exploitatielasten nemen na 2009 toe door de uit de investering voortvloeiende onderhoudskosten.

## Samenvatting

In het onderstaande overzicht zijn de verschillende onderdelen van het investeringsvoorstel met de deelinvesteringen en de consequenties voor de jaarlijkse kosten in de exploitatie onder elkaar gezet. De genoemde bedragen zijn gebaseerd op ramingen en kunnen in de werkelijkheid iets naar boven of beneden afwijken.

<i>Investeringsonderdelen</i>	<i>Investering</i>	<i>Jaarlijkse kosten na 2009</i>
Doorontwikkelen E-formulieren en webtoepassingen	€ 25.000	+ € 2.500
Invoeren van nieuwe Oracle applicatiesoftware	€ 50.000	+ € 10.000
Invoeren archivering agenda- en Email gegevens	€ 35.000	+ € 4.000
Uitvoeren maatregelen informatiebeveiligingsbeleid	€ 50.000	+ € 5.000
Vervangen en uitbreiden huidige systemen	€ 410.000	+ € 27.000
<i>Totaal</i>	<i>€ 570.000</i>	<i>€ 48.500</i>

Het voorstel voor het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 570.000,- blijft binnen de meerjaren investeringsplanning van € 1.000.000 voor jaarschijf 2009 zoals deze vermeld staat in de voorjaarnota 2008. De uit de investering voortvloeiende kapitaallasten zijn meegenomen in de voorjaarsnota 2008.

Dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard,

secretaris-directeur,

dijkgraaf,

M.J.H. van Kuijk

mr. J.H. Oosters